

dr Dagmara Głuszek-Szafranec
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko:

Dagmara Teresa Głuszek-Szafranec

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:

Studia rozpoczęłam w 1996 roku na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie na kierunku politologia ze specjalnością dziennikarską. W 2000 roku w semestrze letnim przebywałam na Uniwersytecie Georga Augusta w Getyndze w Republice Federalnej Niemiec. Studia magisterskie ukończyłam w 2001 roku. Pracę pt. *Information brokering a dziennikarstwo. Zawody informacyjne i ich funkcje* napisałam i obroniłam pod kierunkiem prof. Walerego Pisarka na Wydziale Prawa i Administracji UJ. W latach 2000-2001 ukończyłam również Studium Zarządzania i Biznesu na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W 2001 roku rozpoczęłam studia doktoranckie, także na Uniwersytecie Jagiellońskim. Przygotowałam dysertację pt. *Polityka nacjonalistycznych baskijskich ruchów w Hiszpanii 1975-2004*, pod kierunkiem prof. Michała Chorośnickiego, którą obroniłam na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ. Decyzją Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego 27 lutego 2007 roku przyznano mi stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych:

- Adiunkt, 2019 do chwili obecnej, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej, Zastępca Dyrektora Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej, Uniwersytet Śląski w Katowicach
- Adiunkt, 2013-2019, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

- Adiunkt, 2011-2013, Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała
- Adiunkt, 2007-2011, Wyższa Szkoła Handlowa, Kraków

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy:

Jako osiągnięcie przedstawiam monografię mojego autorstwa pt. *Publiczni nadawcy w regionach autonomicznych Hiszpanii. Między misją a polityką*, która ukazała się w 2020 roku nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (ISBN: 978-83-226-3903-0).

Recenzent wydawniczy: prof. UKW dr hab. Radosław Sajna, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Cel prowadzonego badania:

Przedstawiona do oceny monografia pt. *Publiczni nadawcy w regionach autonomicznych Hiszpanii. Między misją a polityką* ma na celu zaprezentowanie strategii działania regionalnych nadawców o statusie mediów publicznych w poszczególnych wspólnotach autonomicznych Hiszpanii. Powodem podjęcia się tej tematyki jest niewielka uwaga, jaką, moim zdaniem, poświęca się mediom o charakterze regionalnym w hiszpańskim systemie medialnym. Regiony hiszpańskie charakteryzuje odmiennosc językowa lub dialektyczna, a także kulturowa, wynikająca z różnych doświadczeń historycznych, politycznych, ekonomicznych oraz społecznych. Ma to ogromny wpływ na specyficzną strukturę systemu hiszpańskiego, ofertę medialną, a także praktyki samych odbiorców. Należy podkreślić, że w hiszpańskim systemie medialnym możemy dostrzec wyraźny podział na centrum i peryferie, które charakteryzują się odmiennymi postawami i tradycjami mieszkańców poszczególnych wspólnot autonomicznych. Wątki odnoszące się do hiszpańskiego systemu politycznego¹, hiszpańskich partii politycznych i kampanii wyborczych², tożsamości³,

¹ *¿Adónde vas, España? Przemiany polityczne w Hiszpanii i Ameryce Łacińskiej na przełomie XX i XXI wieku.* Red. S. Dudra, L. Młyńczyk, R. Michalak. Zielona Góra: Wydawnictwo Morpho, 2017.

J. Gołębiowski: *Wpływ przemian ustrojowych na rozwój hiszpańskiej kultury po roku 1975.* „Roczniki Humanistyczne” 2013, Vol. 61, nr 2. 2013, s. 315–323.

M. Kozłowska: *Regionalizm w Hiszpanii i we Włoszech – problemy wybrane.* W: *Prawne problemy regionalizacji w Europie.* Red. K. Nowacki, R. Russano. Wrocław: Kolonia Limited, 2008, s. 209–228.

L. Wojcieszak, D. Gluszek-Szafraniec: *Ewolucja ustroju polityczno-terytorialnego Hiszpanii (1975–2010). Przykład Kraju Basków, Katalonii i Galicji.* Bielsko-Biała: Wyższa Szkoła Administracji, 2011.

² B. Dobek-Ostrowska: *Hiszpania i Polska: elity polityczne w okresie przejścia do demokracji: analiza porównawcza.* Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1996.

M. Kuś: *Rola mediów masowych w parlamentarnych kampaniach wyborczych w Hiszpanii.* W: *Współczesne media. Status, aksjologia, funkcjonowanie.* Red. I. Hofman, D. Kępa-Figura. T. 2, tom II. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2009, s. 66–75.

M. Myśliwiec: *Pozycja partii regionalnych w systemie współczesnej Hiszpanii.* Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2014.

³ M. Biernacka: *Być Baskiem, czyli o relacji między Euskera a tożsamością.* „Pogranicze. Studia Społeczne” 2017, T. 28XXVIII, s. 14 5-20.

relacjonowania zamachów i kryzysów w mediach hiszpańskich⁴ czy systemu medialnego jako pewnej całości⁵ były już poruszane w literaturze polskiej. W mniejszym zakresie odnoszono się do regulacji ogólnokrajowych, dotyczących działalności mediów w Hiszpanii⁶. Jednak niewielu polskich badawczy zwracało uwagę na głębokie różnice pomiędzy rynkami regionalnymi mediów w tym kraju⁷. Tematyka środków komunikowania masowego o regionalnym zasięgu była wątkiem pobocznym w badaniach nad systemem medialnym Hiszpanii (także w typologii D.C. Hallina i P. Manciniego⁸) lub dotyczyła konkretnego przypadku wspólnoty autonomicznej⁹. Chęć głębszego poznania działalności mediów w

⁴ *Hiszpania. Media masowe i wybory w obliczu terroryzmu*. Red. B. Dobek-Ostrowska. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2007.

K. Golemo: *Imigranci w Hiszpanii w dobie kryzysu. Reakcje hiszpańskiej opinii publicznej i prasy w okresie 2008–2011*. „Sprawy Narodowościowe”, 2014, nr 44, s. 46–66.

⁵ R. Sajna: *Hiszpański system medialny*. „Studia Medioznawcze”, 2003, nr 4(14), s. 40–52.

R. Sajna: *Media hiszpańskie. Od „Gazety Madryckiej” do latynoskiej teleSur*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2006.

K. Churska-Nowak, M. Kuś: *Media masowe a przebieg demokratyzacji w Hiszpanii po roku 1975*. W: *Kultura. Media. Etyka. Media w perspektywie etycznej i kulturowej w kontekście rewolucji teleinformatycznej*. Red. P. Pawlak, W. Strzelecki, I G.J. Morais da Costa. Poznań–Gniezno: PTPN, s. 209–229.

R.M. Martín de la Guardia: *Przedsiębiorstwa medialne i prasa masowa w Hiszpanii w pierwszym trzydziestolecu XX wieku*. W: *Studia z teorii komunikowania masowego*. Red. B. Dobek-Ostrowska. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1999.

M. Kuś: *System medialny Hiszpanii*. W: *Media masowe na świecie. Modele systemów medialnych i ich dynamika rozwojowa*. Red. B. Dobek-Ostrowska. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2007, s. 261–280.

K. Churska-Nowak, M. Kuś: *Rytuały wyborcze i media masowe w systemie politycznym współczesnej Hiszpanii*. Poznań: Wydawnictwo WSNHiD, 2011.

J. Jaroszyk: *System medialny Hiszpanii*. W: *Wybrane zagraniczne systemy medialne*. Red. J.W. Adamowski. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Łośgraf, 2012, s. 175–215.

R. Sajna: *Hiszpania*. W: *Systemy medialne państw Unii Europejskiej. Kraje pierwszej piętnastki*. Red. A. Matykwicz-Włodarska, M. Ślufińska, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016, s. 141–164.

P. Perez López: *Środki masowego przekazu w Hiszpanii w latach 1975–1995*. W: *Współczesne systemy komunikowania*. Red. B. Dobek-Ostrowska. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1998.

R. Sajna: *Telewizja w Hiszpanii – tendencje ogólne i wymagania rynku*. „Studia Medioznawcze” 2005, nr 5(23), s. 120–130.

M. Kuś: *Telewizja publiczna w Hiszpanii. Pomiędzy polityką i rynkiem*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2013.

⁶ E. Stasiak- Jazukiewicz: *Hiszpania*. W: *Polityka medialna w Unii Europejskiej*. Warszawa: Poltext, 2011.

J. Jaroszyk: *System medialny Hiszpanii*. W: *Wybrane zagraniczne systemy medialne*. Red. J.W. Adamowski. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Łośgraf, 2012, s. 175–215.

⁷ R. Sajna: *Decentralizacja mediów w Polsce i Hiszpanii a promocja miast, regionów i społeczeństw 3.0*. W: *Media a społeczeństwo. Współczesne problemy i wyzwania*. Red. K. Konarska, P. Urbaniak. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2019, s. 151–162.

⁸ D.C. Hallin, P. Mancini: *Systemy medialne. Trzy modele mediów i polityki w ujęciu porównawczym*. Tłum. M. Lorek. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007.

⁹ M. Pobóg-Lenartowicz: *Imperium bez państwa, państwo bez granic – koncepcja Països Catalans we współczesnej myśli społeczno-politycznej Katalonii*. „Pogranicze. Polish Borderlands Studies” 2016, T. 4, nr 2, s. 301–319.

R. Sajna: *Idee i miraż Euskal Herria - wojna prasowa w Kraju Basków*. W: *Wojna w mediach*. Red. W. Piątkowska-Stepaniak, B. Nierenberg. Opole: Wydawnictwo Uniwersytet Opolski, 2007.

K. Szelięga: *Dzienniki regionalne w hiszpańskiej Murcji*. W: *Media masowe na świecie. Modele systemów medialnych i ich dynamika rozwojowa*. Red. B. Dobek-Ostrowska. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2007, s. 281–294.

Hiszpanii uświadomiły mi, że również w literaturze obcojęzycznej niewielu badaczy podejmuje się całościowego opracowania funkcjonowania mediów w regionach¹⁰. Nawet jeśli pojawiają się takie próby, to dotyczą przykładów najbardziej reprezentatywnych¹¹. W polskiej literaturze brakuje jednak analiz, które ukazują różnice w systemie medialnym Hiszpanii w perspektywie porównawczej. Monografia ta jako pierwsza przedstawia problematykę działalności nadawców publicznych w 17 regionach autonomicznych Hiszpanii i jednocześnie przybliży główne elementy struktury systemu medialnego tego państwa.

Zaprezentowane w publikacji analizy ogniskują się wokół założenia, że zarówno mieszkańcy regionów, jak i władze regionalne będą wpływać na funkcjonowanie nadawców publicznych w zróżnicowany sposób – w zależności od oczekiwań odbiorców, jak i interesów władz regionalnych. Sformułowanie celu podstawowego w ten sposób wynika z chęci zrozumienia, jakie czynniki mogą determinować działalność mediów publicznych w poszczególnych częściach Hiszpanii oraz jaką rolę/rangę nadaje im się w strukturze rynku medialnego. Cele szczegółowe odnoszą się do dwóch podstawowych obszarów, tj. różnicy zadań regionalnych nadawców autonomicznych, jakości oferty, sposobu zarządzania, regulacji prawnych, powiązań z systemem politycznym w kontekście dotychczasowych typologii

¹⁰ J. Sánchez Martínez, I. Sarabia Andúgar: *Las estructuras de gobierno de los nuevos modelos de televisión autonómica pública en España*. „Revista Gestión y Análisis de Políticas Públicas Nueva Época”, n° 8, julio-diciembre 2012, pp. 35-61.

¹¹ Á. Badillo Matos: *La desregulación de la televisión local en España: el caso de Castilla y León*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 2003.

R. Pérez de Mateo, L. Bérgeles Saura: *Los retos de las televisiones públicas: financiación, servicio público y libre Mercado*. Sevilla, Zamora: Editorial Comunicación Social, 2009.

J.À. Guimerà i Orts, J.J. Blasco Gil: *La formación histórica del Sistema televisivo autonómico público en España (1982–2011)*. En: *Televisión autonómica. Evolución y crisis del modelo público de proximidad*. Ed. J.C. Miguel de Bustos, M.Á. Casado del Río., Barcelona: Gedisa, 2012, s. 43–44.

J. Marzal Felici, R. Zallo Elgezabal: *Introduction: Regional public television in the face of the digital society*. „Communication & Society” 2016, no 29(4), s. 1–7.

F. Ortega: *Local and regional television in Spain, a social and economic promoter: the case of Castille and León*. In: *Media@lse Fifth Anniversary Conference: Media, Communication and Humanity*, 21-23.09.2008. (Submitted).

C. del Rocio Moneder Morales: *La necesidad de establecer autoridades audiovisuales autonómicas ante las concesiones de licencias TDT a nivel local*. En: *Transformar la televisión. Otra televisión es posible*. Ed. B. León. Sevilla, Salamanca, Zamora, Editorial Comunicación Social 2009, s. 270–279.

Las televisiones públicas autonómicas del siglo XXI: nuevos escenarios tras el cierre de RTVV. Ed. J. Marzal Felici. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Publicacions; Universitat Jaume I, Servei de Comunicació i Publicacions; Universitat de València, Servei de Publicacions, 2015.

V. Sampedero Blanco, J. van Der Bulck: *Regions vs states and cultures in the EC media policy debate: regional broadcasting in Belgium and Spain*. „Media Culture & Society” 1995, Vol. 17, s. 239–251.

La crisis de la televisión pública. El caso de RTVV y los retos de una nueva gobernanza. Eds. J. Marzal Felici, J. Izquierdo Castillo, A. Casero Ripollés. Barcelona, Castellón y Valencia: Bellaterra, 2015

D. Vila-Viñas: *Regulación de las televisiones autonómicas en el nuevo ciclo político. Gobernanza plural, participación ciudadana e información política en la nueva Ley de la Corporación Aragonesa de Radiotelevisión Pública*. „Derecom” 2017, no 22, s. 21–35.

R. Zallo: *Tendencias en comunicación. Cultura digital y poder. Anexo II. Radiotelevisión autonómicas: los casos de Radiotelevisión Valenciana y de Canarias*. Barcelona: Gedisa, 2016.

systemów medialnych oraz wartości wpisywanych w misję nadawców publicznych, wyrażających tym samym określone potrzeby publiczności w regionach lub je kreujące. Aby zweryfikować założenie, że te strategie prawdopodobnie są zróżnicowane ze względu na występujące różnice kulturowe i językowe, a także silną lub słabszą identyfikację regionalną, postawiłam szereg pytań, na które w trakcie podjętej analizy poszukiwałam odpowiedzi:

P1: Jakie podjęto zmiany prawne na poziomie centralnym umożliwiające konstytuowanie się regionalnych nadawców publicznych?

P2: Jak ustawodawcy regionalni definiowali na przestrzeni lat misję publiczną mediów?

P3: Jaką rolę i zadania powierzano poszczególnym mediom publicznym we wspólnotach autonomicznych?

P4: Jak wygląda współczesny krajobraz mediów w Hiszpanii?

P5: Jaką pozycję na rynku zajmują media regionalne, a w szczególności autonomiczni nadawcy publiczni?

P6: Czy pojawiają się różnice pomiędzy regionami a centrum w odniesieniu do ustawodawstwa medialnego? W jaki sposób poszczególne regiony różnią się na tym tle również między sobą?

P7: Na ile kwestie tożsamości regionalnej, językowej i kulturowej są punktem odniesienia w formułowaniu misji publicznej nadawców audiowizualnych?

P8: Czy istnieją jakieś podobieństwa w sposobach zarządzania mediami publicznymi oraz wzorce, do których nawiązują regionalne ustawy medialne?

Metodologia badania:

W przedstawionej monografii posłużyłam się analizą systemową, charakterystyczną dla badań nad systemami medialnymi. Biorąc pod uwagę przedmiot badania, jakim byli nadawcy publiczni w regionach autonomicznych Hiszpanii, metoda ta wydaje się odpowiednia ze względu na próbę umiejscowienia mediów publicznych w strukturze medialnej danego obszaru oraz czynników wpływających na ich działalność i pozycję na tle innych nadawców tego typu. Dodatkowo, istotną metodą była metoda komparatystyczna, prowadząca do porównania pomiędzy mediami audiowizualnymi analizowanych regionów. Ze względu na podejście systemowe, zdecydowałam się na analizę mediów audiowizualnych we wszystkich 17 regionach, rezygnując z selekcji. Dzięki temu udało mi się otrzymać pełny i różnorodny obraz systemu nadawczości publicznej w Hiszpanii, bez ograniczenia się do wybranych przykładów. Analizę systemową przeprowadza się w oparciu o szereg czynników, które w sposób bezpośredni lub pośredni mogą wpływać na działanie systemu medialnego. Wśród nich można wymienić m.in. geograficzny, demograficzny, kulturowy, językowy, etniczny, polityczny (a w nim np. poziom decentralizacji władzy w państwie, ideologiczny), ekonomiczny (status

własnościowy, stan prawny, czynnik finansowy) itp.¹² Jednym z najważniejszych elementów przedstawionej w monografii analizy była analiza danych zastanych, tj. aktów prawnych, dokumentów urzędowych, raportów instytucji okołomedialnych, sprawozdań merytorycznych i finansowych nadawców publicznych oraz danych statystycznych dotyczących odbioru i udziałów w rynku poszczególnych sektorów medialnych w Hiszpanii, a także samych nadawców radiowo-telewizyjnych we wspólnotach autonomicznych. W tej części analizy przede wszystkim zwracałam uwagę na fakt umocowania mediów publicznych w statucie autonomicznym, następnie przyjęcie (lub nie) odrębnych regulacji prawnych w odniesieniu do działalności mediów audiowizualnych, a także istnienie (lub nie) instytucji lub mechanizmów, nadzorujących rynek medialny w danym regionie. Następnie analizie poddałam zadania misyjne i wartości, jakie media miały propagować, ich strukturę oraz model zarządzania nimi. Ten zestaw kryteriów pomógł mi wyselekcjonować cztery główne strategie działania, charakteryzujące współczesnych nadawców publicznych we wspólnotach autonomicznych w Hiszpanii. Istotna była również krytyczna analiza literatury przedmiotu, która pomogła mi na wstępie sformułować główne obszary funkcjonowania mediów publicznych i wskazać takie czynniki, które mogą mieć ważny wpływ na ich działalność.

Następnie posłużyłam się analizą porównawczą, jako drugim poziomem analizy systemowej. Pomimo że komparatystyka najczęściej była wykorzystywana w odniesieniu do porównywania państw i ich systemów, warto podkreślić, że w sytuacji, gdy mamy do czynienia z głęboką decentralizacją państwa i jasno określoną autonomią regionów, metoda ta ma również zastosowanie. Wspólnoty autonomiczne w Hiszpanii otrzymały szereg własnych kompetencji w kwestii zarządzania regionem, co pozwala sądzić, że również kwestia zarządzania mediami publicznymi w regionach jest poddawana wpływom władz regionalnych.

Z punktu widzenia badań zaprezentowanych w monografii niezwykle ważny jest także poziom trzeciej analizy systemowej – normatywno-aksjologiczny, ponieważ wśród kryteriów analizy wskazywałam wartości, jakie najczęściej pojawiały się w aktach prawnych regulujących działalność mediów publicznych. Odnosząc się do koncepcji Teuna van Dijka na temat reprezentacji medialnych grup mniejszościowych, warto podkreślić, że media spełniają ważną rolę kreującą wspólnotę ze względu na fakt, że sprawa tożsamości i identyfikacja z określoną grupą ma często charakter wyobrażony¹³. Media są w tym przypadku łącznikiem

¹² B. Klimkiewicz, *A polyvalent media policy in the enlarged European Union*. Kraków: Jagiellonian University Press, 2014, s. 32–33.

¹³ T. van Dijk, *Discourse and Cognition in Society*. In: *Communication Theory Today*. D. Crowley, D. Mitchell (Eds.), Stanford: Stanford University Press, 1994.

między jednostką a grupą. Zasadne więc było analizowanie zarówno kwestii popularyzacji przez nadawców publicznych języka regionalnego, jak i kultury, dziedzictwa historycznego danego regionu oraz podkreślanie tożsamości regionalnej mieszkańców wspólnoty.

Rozdziały pierwszy i drugi mają charakter metateoretyczny. Na podstawie zgromadzonej literatury dokonałam przeglądu najważniejszych pojęć i definicji związanych zarówno z systemem medialnym, jak i polityką medialną. Ta wtórna operacjonalizacja pojęć wsparła dalszą analizę, wskazując, jakie elementy będą istotne w kreowanych przez władze regionalne strategiach wobec autonomicznych mediów publicznych. W kolejnych rozdziałach na podstawie danych zastanych dokonałam charakterystyki systemu mediów w Hiszpanii oraz naszkicowałam proces powstawania nadawców w regionach. Część druga monografii ma charakter analizy właściwej i odnosi się do analizy dokumentów prawnych 17 regionów autonomicznych w kontekście mediów. Na tym etapie również dokonywałam porównania pomiędzy regionami oraz regionami a centrum.

Struktura monografii:

Przedstawiona do oceny książka została podzielona na dwie części (w sumie 9 rozdziałów). W pierwszej kładę nacisk na wskazanie czynników determinujących działalność nadawców publicznych jako elementów struktur systemów medialnych, podlegających również wpływom systemu politycznego. W drugiej części skoncentrowałam się na obszarze aksjologiczno-normatywnym działalności nadawców publicznych w regionach autonomicznych Hiszpanii i pokazałam rozwiązania, jakie przyjęto we wspólnotach w odniesieniu do mediów publicznych. We wstępie zawarłam założenia metodologiczne. W zakończeniu zaś zaprezentowałam własną propozycję charakterystyki strategii medialnych władz regionalnych w Hiszpanii.

W rozdziale pierwszym odniosłam się do pojęcia systemu medialnego, przedstawiając różnorodne podejścia w definiowaniu tego terminu (B. Dobek-Ostrowska, J. Adamowski, B. Golka, M. Mrozowski, E. Stasiak-Jazukiewicz, W. Sonczyk oraz Z. Oniszczyk, a także T. Flew, J. Hardy, J. Tarrow, F.S. Siebert, T. Peterson, W. Schramm, T. Goban-Klas, D.C. Hallin, P. Mancini, J. Chalaby). Wskazałam więc podział na jądro systemu i otoczenie, w którym badacze systemów medialnych wyróżniają określone elementy. Istotną częścią jest umiejscowienie badań nad nadawczością publiczną w hiszpańskich regionach autonomicznych w kontekście współczesnych typologii (D.C. Hallin, P. Mancini, M. Brüggemann, S. Engesser, F. Büchel, E. Humprecht, L. Castro, A. Chadwick) oraz powiązań z systemem politycznym (P. Dahlgren, G. Blumler, M. Gurevitch, N. Luhmann, S. Engesser, A. Franzetti). W rozdziale tym podjęłam również problem regionu i mediów regionalnych, ograniczając się jednak do podstawowych

definicji ze względu na fakt, że nadawcy publiczni w regionach autonomicznych Hiszpanii nie są typowym przykładem mediów regionalnych.

Rozdział drugi poświęcony został polityce medialnej, zarówno samej definicji pojęcia, jak i działaniom zaliczanym do polityki medialnej. Polityka medialna jest tutaj kluczowym pojęciem w odniesieniu do strategii władz regionalnych wobec nadawców publicznych. Determinuje ona uwarunkowania polityczne i ekonomiczne działalności mediów, ale również odzwierciedla system wartości wyznawanych w danym społeczeństwie, oczekiwania i potrzeby odbiorców mediów i obywateli jednocześnie, a nieodłącznym jej elementem są regulacje prawne, które stały się przedmiotem szczegółowej analizy w niniejszej monografii. Politykę medialną można również rozumieć jako *media governance*¹⁴ (zarządzanie mediami), uwzględniającą policentryczny charakter środowiska, w jakim funkcjonują media i wymóg inkluzji różnych podmiotów w systemie. W tym kontekście pojawia się również pojęcie interesu publicznego, który ma być realizowany w misji publicznej nadawców oraz celów polityki medialnej i jej instrumentów. Państwo jako główny regulator ma tutaj największy wpływ na dobór instrumentów polityki medialnej, w tej materii również będą rozważane działania władz regionalnych, ze względu na fakt posiadanej szeroko zakrojonej autonomii. Jako szczególnie istotną uznaję koncepcję Manuela Puppisa i pozostałych badaczy, którzy zwracali uwagę, że rządy małych państw często podejmują kroki protekcjonistyczne, mające na celu ochronę rynków narodowych w konfrontacji z konkurencją z większych krajów¹⁵. Perspektywa ta jest o tyle przydatna, że media ogólnokrajowe w Hiszpanii mogą być traktowane jako konkurencja dla regionalnych nadawców, prezentujących treści w lokalnych językach i dialektach do niszowych grup społecznych.

Rozdział trzeci został poświęcony systemowi medialnemu w Hiszpanii, zarówno pod względem oferty w różnych sektorach, jak i odbioru tych mediów. Nakreśliłam tło najważniejszych wydarzeń w historii współczesnej Hiszpanii po transformacji politycznej oraz zmian instytucjonalno-prawnych, konstytuujących działalność mediów audiowizualnych w Hiszpanii. Korzystając z danych zastanych, odnoszących się do statystyk popularności, udziału w rynku, oglądalności, czytelnictwa, słuchalności, dokonałam charakterystyki rynku medialnego w perspektywie czasowej oraz z podziałem na wspólnoty autonomiczne. Jako punkt odniesienia do dalszych analiz posłużyły zmiany dokonane w strukturze i modelu

¹⁴ C.J. Hammelink, K. Nordenstreng: *Towards Democratic Media Governance*. In: *Media between Culture and Commerce*. E. De Bens (Ed.). Vol. 4. Bristol–Chicago: Intellect Books, 2007.

¹⁵ M. Puppis, L. D’Haenenes, T. Steinmaurer, M. Künzler: *The European and Global Dimension: Taking Small Media Systems Research to the Next Level*. “International Communication Gazette” 2009, no 71(1–2), s. 105–112. DOI 10.1177/1748048508097936.

zarządzania nadawcą publicznym Radiotelevisión Española (RTVE). Rozdział ten zamykają spostrzeżenia na temat pluralizmu medialnego w Hiszpanii, głównych zagrożeń oraz inkluzji społecznej na różnych poziomach zasięgu mediów.

Rozdział czwarty ma charakter wprowadzający w tematykę nadawczości publicznej w regionach autonomicznych. Zostały wykorzystane dane odnoszące się do struktury nadawców, oferty, oglądalności poszczególnych kanałów oraz środków finansowych, jakimi dysponują nadawcy. Udało się również pokazać, jak na przestrzeni lat (od lat 80. XX, czyli praktycznie od początku kształtowania się nadawczości publicznej w regionach) zmieniała się pozycja rynkowa mediów publicznych o charakterze autonomicznym.

Część drugą książki otwiera rozdział poświęcony analizie statutów autonomicznych, będących głównymi aktami prawnymi, normującymi porządek w każdej wspólnocie. Z perspektywy tematyki tejże monografii za najważniejsze uznałam przepisy konstytuujące działalność mediów publicznych, ale także te, które podkreślały wagę języka i kultury regionalnej oraz konieczność zaangażowania się władz w ich ochronę i wsparcie. Tego rodzaju przepisy stanowiły bowiem często impuls do kreowania środowiska medialnego w regionie i protekcyjnej polityki medialnej władz. Zaproponowałam zatem trzy kryteria, które mogły zdecydować o roli, jaką później zaczęto w danym regionie przypisywać mediom publicznym, wskazując przy tym, jak ważny był aspekt zmian w statutach autonomicznych w XXI wieku.

Tabela 1: Obecność regionalnej kultury, języka i mediów publicznych w przepisach statutów autonomicznych regionów Hiszpanii

Wspólnota	Odniesienie do kultury regionalnej w SA	Odniesienie do języka regionalnego w SA	Odniesienie do roli mediów w szerzeniu języka i/lub kultury
Andaluzja	+	+	+
Aragonia	+	+	-
Asturia	+	+	+
Estremadura	+	+	-
Galicja	+	+	+
Kantabria	-	-	-
Katalonia	+	+	+
Kastylija i Leon	+	+	+
Kastylija-La Mancha	-	-	-
Kraj Basków	+	+	+
La Rioja	+	-	-
Wspólnota Madrytu	+	-	-
Murcja	-	-	-
Nawarra	-	-	-
Wspólnota Walencji	+	+	-
Wyspy Baleary	+	+	+

Wyspy Kanaryjskie	-	-	-
Ceuta	+	-	-
Melilla	+	+	-

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdziały od szóstego do dziewiątego to autorska charakterystyka czterech rodzajów strategii medialnych. Na podstawie analizy aktów prawnych, modelu zarządzania, oferty i struktury, a także mechanizmów i instytucji kontrolnych na rynku mediów wyróżniłam cztery przykłady takich rozwiązań: **typ podstawowy – media regionów**, do którego zaliczyłam media publiczne w Estremadurze, Kastylii-La Manchy, Wspólnocie Autonomicznej Madrytu, Aragonii i Murcji; **typ mieszany – między publiczną misją a interesem prywatnym**, gdzie znaleźli się nadawcy komercyjni z Kastylii i Leónu, regionu La Rioja, Nawarry oraz Kantabria jako przykład poszukiwania własnej drogi nadawczej; **typ w fazie tranzycji ku profesjonalizmowi**, w którym znaleźli się nadawcy publiczni Asturii, Balearów, Wysp Kanaryjskich oraz Wspólnoty Autonomicznej Walencji i ostatni – **typ zaawansowany**: media publiczne Andaluzji, Galicji, Kraju Basków i Katalonii.

Każda z tych strategii kształtowała się na przestrzeni wielu lat, ujawniając przy tym ścierające się interesy polityczne sił partyjnych w regionach oraz potrzeby samych odbiorców. O ile pierwsza wymieniona strategia nastawiona była na realizację głównie potrzeb widzów i słuchaczy mediów regionalnych i stanowiła uzupełnienie dla nadawcy ogólnokrajowego, o tyle kolejne przykłady świadczą o poszukiwaniach przez władze autonomiczne odpowiedniego modelu kreowania środowiska medialnego i poczucia wspólnotowości za pomocą mediów wśród mieszkańców/obywateli regionów. Zaobserwowano również zmiany, jakie dokonują się w sposobach zarządzania mediami publicznymi, od mocno upolitycznionych/upartyjnionych przypadków na początku działalności w kierunku uniezależnienia nadawców od czynników stricte politycznych. Analiza porównawcza pozwoliła wskazać, które media publiczne w regionach wykazują cechy uzależnienia, a które zmierzają w stronę profesjonalizmu i autonomii.

Tabela 2:

Typ	Podstawowy	Mieszany	W fazie tranzycji ku profesjonalizmowi	Zaawansowany
Regiony	Estremadura Kastyli-La Mancha Wspólnota Madrytu Aragonia Murcja	Kastyli i León La Rioja Nawarra Kantabria	Asturia Baleary Wyspy Kanaryjskie Wspólnota Walencji	Andaluzja Galicja Kraj Basków Katalonia

Główne cechy	Umiarkowane podejście do różnic regionalnych w ofercie medialnej	Znikome znaczenie różnic regionalnych w ofercie medialnej	Istotne znaczenie różnic regionalnych w ofercie programowej	Istotne znaczenie różnic regionalnych w ofercie programowej
	Znaczący udział władz regionalnych oraz partii politycznych w zarządzaniu mediami	Pośrednie formy zarządzania mediami lub istnienie wyłącznie mediów prywatnych	Próby wprowadzenia form zarządzania mediami zmierzających w kierunku autonomizacji	Niezależne formy zarządzania mediami publicznymi
	Umiarkowany udział władz w finansowaniu zadań mediów publicznych	Znikomy lub zerowy udział władz regionalnych w finansowaniu zadań publicznych mediów	Niestabilność finansowa mediów publicznych	Stabilność finansowa mediów publicznych
	Średnie wskaźniki słuchalności i oglądalności mediów publicznych	Znikome lub zerowe wskaźniki słuchalności i oglądalności mediów publicznych	Niskie wskaźniki słuchalności i oglądalności mediów publicznych	Wysokie wskaźniki słuchalności i oglądalności mediów publicznych

Zródło: Opracowanie własne.

Wnioski z badań i perspektywa przyszłych analiz:

Postawione na początku pytania badawcze umożliwiły zrealizowanie celu głównego monografii, tj. pokazanie w perspektywie porównawczej, jakie strategie prezentują władze regionalne w odniesieniu do działalności nadawców publicznych w poszczególnych wspólnotach autonomicznych. Osadzenie niniejszej analizy w teorii systemowej Niklasa Luhmana pozwoliło podkreślić wagę kreowania środowiska medialnego przez rządy wspólnot autonomicznych w celu dokonywania autoreferencji, tj. ciągłego wyróżniania regionalnych struktur medialnych w systemie medialnym Hiszpanii.

Najważniejsze cele, jakie, moim zdaniem, udało się zrealizować w monografii to:

- Synteza i przegląd koncepcji dotyczących funkcjonowania systemu medialnego, a w nim roli mediów publicznych jako animatora społecznego, integratora i kreatora wspólnoty wyobrażonej. Działalność nadawców publicznych w regionach hiszpańskich pokazuje, jak wciąż jest to istotny element kształtowania kultury i tożsamości, a jednocześnie gwarantowania podstawowych praw obywatelskich w systemach demokratycznych.
- Na podstawie analizy literatury przedmiotu dokonałam syntezy wiedzy na temat polityki medialnej i dowiodłam na gruncie teoretycznym, że działania w jej ramach mają charakter wieloaspektowy i znacząco wpływają na budowanie społeczeństwa obywatelskiego, żyjącego w warunkach realnego pluralizmu.

- Dokonałam przeglądu narzędzi wykorzystywanych w polityce medialnej i celów, jakie stawia się mediom publicznym i na tej podstawie wskazałam, które strategie można uznać za efektywne w realizacji komunikowania rzetelnego, wiarygodnego, niezależnego i pluralistycznego.
- Jako główne osiągnięcie mogę wskazać dokonanie według autorskiego klucza klasyfikacji strategii medialnych, które są efektem działań władz autonomicznych, podejmowanych wobec nadawców publicznych. Na podstawie czterech wyodrębnionych strategii zaobserwowałam mechanizmy wspierające (lub hamujące) rozwój nadawców publicznych w regionach, rozwiązania prawne wzmacniające ich pozycję (lub osłabiające) oraz zadania, które potencjalnie mogą wpływać na tworzenie się poczucia identyfikacji ze wspólnotą wyobrażoną.
- Sformułowałam szereg wniosków dotyczących polityk władz autonomicznych, wpływu systemu politycznego na system medialny i powiązań, a często wręcz mechanizmów uzależniających nadawców publicznych. Wnioski, będące wynikiem analiz prawnych i danych zastanych, mogą być jednak osadzone w szerszym kontekście, tj. odnosić się nie tylko do mediów hiszpańskich, ale nadawczości publicznej i konieczności jej decentralizacji oraz autonomizacji mediów regionalnych w systemach scentralizowanych.
- Zaproponowałam również dalsze obszary badań, tj. zbadanie praktyk medialnych odbiorców (mieszkańców wspólnot autonomicznych), które mogą wynikać ze zróżnicowania oferty medialnej, ale i regulacji prawnych lub będą zdeterminowane treściami i strukturą rynkową oraz powiązaniami między elitami partyjnymi w regionach a kadrami dziennikarską w mediach publicznych regionów w Hiszpanii.

Monografia ta ukazuje istotę problemów tożsamości regionalnej i konieczności włączania różnych grup etnoregionalnych w system komunikowania masowego, aby zapewnić podstawowe prawa do informacji, wolności słowa i pluralizmu opinii oraz społeczną inkluzję. Może przyczynić się do lepszego rozumienia polityki medialnej i wagi podejmowanych działań, a także mechanizmów, które decydują o realizacji określonych interesów społecznych i/lub politycznych.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej:

Obszary badawcze:

Moje zainteresowania badawcze po uzyskaniu stopnia doktora koncentrowały się na trzech obszarach tematycznych. Pierwszy z nich to **systemy medialne na świecie**, ze szczególnym uwzględnieniem polityki medialnej, na którą składają się zarówno działania władz, jak i instytucji, a także grup politycznych. W nurcie tym dominowało podejście systemowe, a zwieńczeniem analiz w tym zakresie jest osiągnięcie główne, przedstawione jako charakterystyka strategii władz wspólnot autonomicznych w Hiszpanii w zakresie tworzenia regulacji instytucjonalno-prawnych w odniesieniu do tamtejszych nadawców publicznych. Drugi obszar dotyczy **powiązań między mediami a polityką**, wymiarów paralelizmu politycznego w mediach, stronniczości mediów, rzetelności, ich misji względem społeczeństwa oraz wpływu polityków na media oraz mediów na politykę. Trzeci natomiast odnosi się do **empirycznych badań medialnych obrazów rzeczywistości**. Poszczególne obszary łączą się w moich dotychczasowych analizach, a dzięki podejmowaniu się aktywności w zespołach badawczych udawało mi się wielokrotnie pokazywać zjawiska społeczne i polityczne przez pryzmat podejścia porównawczego i systemowego.

a) Systemy medialne na świecie

Kwestie dotyczące funkcjonowania systemów medialnych na świecie, charakterystyki poszczególnych segmentów rynku medialnego oraz czynników wpływających na ich rozwój były podejmowane przeze mnie kilkakrotnie. Początek tego rodzaju analiz zawarłam w artykule pt. *Media regionalne we współczesnej Hiszpanii*¹⁶. W kontekście typologii Daniela C. Hallina i Paola Manciniego zostały przedstawione cechy modelu spolaryzowanego pluralizmu w oparciu o charakterystykę tytułów prasy regionalnej oraz ogólnokrajowej w Hiszpanii, a także telewizyjnych nadawców publicznych i radiowych, którzy funkcjonują na poziomie centralnym i regionalnym. Główną ideą tej publikacji było wykazanie specyfiki pluralizmu mediów, jaki występuje w Hiszpanii i ukazanie bogactwa oferty medialnej na tamtejszym rynku. Przemiany systemowe, jakie następują pod wpływem rozwoju nowych technologii, były z kolei tematem innej mojej publikacji pt. *Metamorfozy cyfrowe w hiszpańskim systemie medialnym – strategie wydawnictw prasowych w epoce digitalizacji*¹⁷. Analizowałam przede wszystkim strategie wydawców prasy drukowanej w sieci, sposoby dystrybuowania treści tradycyjnych wydań

¹⁶ D. Głuszek-Szafraniec, *Media regionalne we współczesnej Hiszpanii*. W: *Media a środowisko społeczne. Dylematy teorii i praktyki*. Tom III, S. Michalczyk i D. Krawczyk (red.), Gliwice-Katowice, Olpress, 2014, s. 275-290.

¹⁷ D. Głuszek-Szafraniec, *Metamorfozy cyfrowe w hiszpańskim systemie medialnym – strategie wydawnictw prasowych w epoce digitalizacji*. W: *Systemy medialne w dobie cyfryzacji. Kierunki i skala przemian*, Z. Oniszczyk (red.), Katowice 2015, s. 67-83.

prasy w Internecie oraz nowe sposoby dotarcia do czytelników. Głównym punktem odniesienia były tutaj przemiany, jakie zaszły w hiszpańskim społeczeństwie po wpływie rozwoju Internetu. Dostęp do nowych technologii przyczynił się do zaangażowania dotychczasowych biernych odbiorców treści medialnych w tworzenie informacji, kontrolowanie przepływu wiadomości i ich selekcję. Tematyka ta została podjęta przeze mnie w artykule pt. *Cybermedia w Kraju Basków, Katalonii i Galicji – przestrzeń dla dziennikarstwa zaangażowanego*¹⁸, gdzie wykazywałam, w jaki sposób przestrzeń wirtualna stymulująco wpływa na inicjatywy oddolne, które mogą integrować lokalne wspólnoty poprzez własne portale internetowe, przyczyniając się jednocześnie do upowszechniania treści wcześniej niszowych, a czasem ekstremistycznych. Porównywałam popularność, a także, na wybranych przykładach, treści portali informacyjnych w trzech regionach hiszpańskich, których mieszkańcy wyróżniają się silną tożsamością kulturową i językową, co pozwoliło dostrzec pewne wspólne cechy wyróżniające działalność mediów w regionach historycznych: Galicji, Kraju Basków i Katalonii. Wpływ technologii na rozwój mediów był także przedmiotem rozważań w artykule pt. *Konwergencja a media mniejszości w Polsce*¹⁹. Posługując się analizą zawartości sprawdzałam, w jakim stopniu mniejszości narodowe oraz grupy etniczne i społeczności posługujące się językiem regionalnym potrafią zmierzyć się z procesem konwergencji technologicznej. Badałam media integrujące grupy mniejszościowe pod kątem zmian w ofercie i dostępności w sieci. Pomimo różnorodnych dotacji ze strony Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, wiele dotychczasowych przedsięwzięć nie potrafiło odnaleźć się w środowisku mediów cyfrowych. Na zaawansowanie technologiczne wywierały wpływ takie czynniki jak: liczebność danej grupy, instytucjonalizacja i środki finansowe. Problematyka zmian technologicznych i ich oddziaływanie na rynki medialne została podjęta przeze mnie także w innym artykule pt. *Regiony autonomiczne Hiszpanii wobec nowych mediów. Przypadek Katalonii i Kraju Basków*²⁰. Skupiłam się przede wszystkim na tym, jak współcześnie definiuje się sferę publiczną i jak realnie kształtuje się ona w kategoriach przestrzeni/miejsca pod wpływem rozwoju nowych mediów. Nawiązując do koncepcji Josepha B. Thompsona, dostrzegłam, że

¹⁸ D. Gluszek-Szafraniec, *Cybermedia w Kraju Basków, Katalonii i Galicji – przestrzeń dla dziennikarstwa zaangażowanego*. W: *Rozwój Internetu a zmiany w mediach, systemach medialnych oraz społecznych*, A. Jaskiernia, K. Gajlewicz-Korab (red.), Warszawa: Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, 2016, s. 317-328.

¹⁹ D. Gluszek-Szafraniec, *Konwergencja a media mniejszości w Polsce*. W: *Problemy konwergencji mediów II*. K. Dudek, P. Celej, M. Koszembar-Wiklik, M. Boczowska (red.), Sosnowiec: Oficyna Wydawnicza Humanitas, 2015, s. 89-102.

²⁰ D. Gluszek-Szafraniec, *Regiony autonomiczne Hiszpanii wobec nowych mediów. Przypadek Katalonii i Kraju Basków*. W: *Komunikowanie lokalno-regionalne w dobie społeczeństwa medialnego*. T. 1, *Problemy teoretyczno-praktyczne*, pod red. S. Michalczyka i K. Brzozy, Katowice: Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, 2018, s. 259-268.

tw. widzialność medialna²¹ jest jednym z ważnych aspektów realizacji własnych interesów mniejszych podmiotów na rynku medialnym za pomocą dostępu do Internetu. Dzięki obecności w przestrzeni wirtualnej mniejsze społeczności mają szansę na upublicznienie problemów, z którymi się borykają i samodzielnie mogą wywierać wpływ na przepływ informacji na swój temat.

Próba refleksji nad kształtowaniem się rynku medialnego w Hiszpanii w jego regionalnym wymiarze był artykuł pt. *Media w hiszpańskiej wspólnocie autonomicznej Galicji. Proces degalicyzacji mediów*²², w którym została przedstawiona działalność prasy, radia i telewizji o różnych typach własności w regionie Galicji, a także problem zanikania prasy w języku regionalnym, który wynikał zarówno z czynników natury ekonomicznej (oszczędność koncernów wydawniczych kumulujących treści wspólne w prasie regionalnej), jak i społeczno-politycznych (niechęć niektórych obozów politycznych do umacniania roli języka regionalnego). Zwłaszcza ten ostatni problem zaczął pojawiać się coraz częściej w odniesieniu do zarządzania mediami i prowadzenia polityki medialnej konkretnych formacji politycznych. Warto tutaj podkreślić, że artykuł ten powstał we współpracy z moją podopieczną, studentką MISH, Zuzanną Waleczek, którą zachęciłam do zainteresowania się tą tematyką. W podobnych ramach analitycznych, tj. struktury rynku, oferty medialnej i głównych regulacji prawnych rozpatrywałam działalność mediów katalońskich w tekście pt. *Krajobraz mediów katalońskich. Szkic medioznawczy*²³. W kontekście typologii Michaela Brüggemanna i innych²⁴, starałam się pokazać, w jaki sposób funkcjonuje regionalny rynek mediów w Katalonii. Model południowy, zaproponowany przez Brüggemanna i pozostałych badaczy, cechuje się aktywnością władz w dziedzinie mediów, ale o charakterze uzupełniającym rynek. Ten aspekt szczególnie zwrócił moją uwagę w odniesieniu do Katalonii, której media wykazują odmienne cechy niż te wskazane w modelu śródziemnomorskim D.C. Hallina i P. Manciniego. Elementem, który pojawił się na rynku katalońskim i wskazywał właśnie na odmienną kształtowanie się tamtejszego rynku, była idea subsydiarności, często występująca w systemach medialnych tzw. narodów bezpaństwowych (*stateless nations*)²⁵. Analiza wysokości subsydiów władz

²¹ J.B. Thompson: *Media i nowoczesność. Społeczna teoria mediów*. Przeł. I. Mielnik, Wrocław 2001, s.240-244.

²² D. Głuszek-Szafraniec, Z. Waleczek, *Media w hiszpańskiej wspólnocie autonomicznej Galicji. Proces degalicyzacji mediów*, „Zeszyty Prasoznawcze”, Tom 59 Nr 3 (227), Kraków 2016, ss. 529-545.

²³ D. Głuszek-Szafraniec, *Krajobraz mediów katalońskich. Szkic medioznawczy*. W: *¿Adónde vas, España? Przemiany polityczne w Hiszpanii i Ameryce Łacińskiej na przełomie XX i XXI wieku*, Stefan Dudra, Łukasz Młyńczyk, Ryszard Michalak (red. nauk.), Wyd. Morpho, Zielona Góra 2017, s. 177-188.

²⁴ M. Brüggemann i in., *Hallin and Mancini Revisited: Four Empirical Types of Western Media Systems*, „Journal of Communication” nr 64, 2014, s. 1037-1065.

²⁵ D. Fernández-Quijada, T. Sellas i M. Bonet, *Media Systems and Stateless Nations: Catalan and Welsh Radio in Comparative Perspective*, „Tripodos” nr 33, 2013, s. 13-32.

katalońskich dla mediów oraz danych dotyczących sprzedaży prasy, słuchalności radia oraz oglądalności telewizji wskazywały na ważną relację pomiędzy systemem wsparcia finansowego a utrzymywaniem się na rynku różnorodnej oferty medialnej w Katalonii, także w języku katalońskim.

Wątkiem, który równolegle rozwijał się w trakcie analiz systemowych, była kwestia polityki medialnej władz autonomicznych. Poszczególne władze regionalne w Hiszpanii, w zależności od stopnia rozwoju politycznego danej wspólnoty autonomicznej, ale także ekonomicznego, społecznego i kulturalnego włączały się aktywnie w stymulowanie rozwoju oferty medialnej. Wsparcie finansowe dla mediów regionalnych, ale także systemowe, związane z tworzeniem regulacji prawnych w celu ochrony dziedzictwa kulturowego danego regionu wskazywały na konsekwentne budowanie poczucia wspólnotowości wśród mieszkańców społeczności zamieszkujących regiony autonomiczne. Niejednokrotnie tego rodzaju aktywność władz związana była z ich polityczną legitymizacją i odpowiedzią na potrzeby obywateli, a jednocześnie publiczności mediów. Media w znaczącym stopniu przyczyniały się do upowszechnienia znajomości języka, a także jego standaryzacji i rozwoju, dokonującego się wraz ze zmianami społecznymi. Relację pomiędzy działaniami władz a rynkiem mediów dostrzec można w kontekście polityki językowej, która ma na celu rewitalizację języków regionalnych w autonomiach wyróżniających się własną kulturą i odrębnym językiem (nie tylko dialektyczną formą w porównaniu z językiem oficjalnym w Hiszpanii, którym jest język kastylijski). Temat ten został przeze mnie podjęty w artykule pt. *Language and Media Policy of the Autonomous Communities in Spain – an Overview of Selected Regions of Spain*²⁶. Obecność języka regionalnego w przestrzeni publicznej związana jest nie tylko z dążeniami do zachowania dziedzictwa historycznego danej społeczności. Język stawał się częstokroć symbolem spajającym grupę etniczną, ale i orężem w walce o niepodległość. Przypadek Katalonii i Kraju Basków wskazuje również na upolitycznienie tej sfery poprzez dążenia niepodległościowe niektórych partii politycznych, sprawujących rządy w różnych okresach trwania autonomii, co było przedmiotem rozważań w artykule pt. *Wpływ autonomii na rozwój mediów katalońskich i baskijskich*²⁷. Temat ten ewoluował ze względu na rozległość kontekstualną pojęcia polityki medialnej, którą można rozumieć m.in. jako wszelkie

²⁶ D. Głuszek-Szafraniec, *Language and Media Policy of the Autonomous Communities in Spain - an Overview of Selected Regions of Spain*. W: *Медийные стратегии современного мира (Strategie medialne współczesnego świata)*, Ю.В. Лучинский i in. (red.), Wydawnictwo Kubańskiego Uniwersytetu Państwowego w Krasnodarze, Krasnodar 2014, s. 82-94.

²⁷ D. Głuszek-Szafraniec, *Wpływ autonomii na rozwój mediów katalońskich i baskijskich*. W: *Media mniejszości. Mniejszości w mediach*, M. Adamik-Szysiak i E. Godlewska (red.), Lublin 2014, s. 233-249.

działania rządu w odniesieniu do mediów lub też pozostawienia rynku medialnego bez specjalnej interwencji²⁸. Bardziej precyzyjnie ujęli ją C.J. Hamelink i K. Nordenstreng, którzy wskazują na konieczność włączenia do definicji polityki medialnej nie tylko oficjalnych działań władz, ale także mechanizmy autoregulacji występujące w redakcjach oraz, co istotne z perspektywy mediów regionów autonomicznych w Hiszpanii, także tradycje polityczno-kulturowe określonych społeczności, ponieważ to one stanowią kontekst działalności mediów²⁹. Istotnym elementem tej analizy było porównanie danych statystycznych dotyczących używania języków euskera w Kraju Basków i català w Katalonii na przestrzeni lat. Można zaobserwować, że od czasów uzyskania statusu autonomii i aktywizacji władz regionalnych w dziedzinie polityki medialnej wzrasta odsetek osób używających tych języków na co dzień. Aspekt związany z regulacją działalności mediów na poziomie regionalnym został poruszony przeze mnie w tekście pt. *Polityka medialna w Katalonii i Kraju Basków jako narzędzie rozwoju tożsamości regionalnych*³⁰. Ten wątek wskazał nowy trop w moich poszukiwaniach, tj. skierował mnie w stronę publicznych nadawców i ich popularności wśród społeczności regionalnych. Pierwszą refleksją na temat roli mediów publicznych w kształtowaniu poczucia wspólnoty, ale też różnych strategii dotyczących rozwoju misji mediów audiowizualnych był tekst pt. *Nadawcy publiczni regionów autonomicznych Hiszpanii*³¹. Dotyczył on jedynie trzech wybranych przypadków, tj. telewizji w Kraju Basków, Katalonii i Galicji, jako tych nadawców regionalnych, którzy rozpoczęli działalność jako pierwsi. Ukazywał początki historycznego kształtowania się nadawczości publicznej w regionach autonomicznych w kontekście mediów wspólnotowych (*community media*) oraz w kontekście różnych podejść do roli, jaką władze wybranych wspólnot autonomicznych postanowiły nadać tym nadawcom. Publiczna nadawczość w regionach zaczęła kształtować się w latach 80. XX wieku, jednak prekursorami w tej dziedzinie były te terytoria, które od wielu lat wykazywały dążenia autonomiczne lub nawet separatystyczne (jak w przypadku Kraju Basków, a potem Katalonii). Media wspólnotowe (*community media*)³² postrzegane były głównie jako podmioty normalizujące język w sferze publicznej. To właśnie ich zasługą jest upowszechnianie

²⁸ K. Jakubowicz, *Polityka medialna a media elektroniczne*, Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2008, s. 18.

²⁹ C.J. Hamelink, K. Nordenstreng, K., *Towards Democratic Media Governance*. In Bens, E. de. et al. (Eds.), *Media Between Culture and Commerce*, Bristol: Intellect, 2008, pp. 225-240.

³⁰ D. Gluszek-Szafranec, *Polityka medialna w Katalonii i Kraju Basków jako narzędzie rozwoju tożsamości regionalnych*, „Pogranicze. Studia Społeczne” Tom XXIX (2017), s. 95-122.

³¹ D. Gluszek-Szafranec, *Nadawcy publiczni regionów autonomicznych w Hiszpanii*. W: *Pogranicze w mediach. Media na pograniczu*, pod red. P. Olechowskiej i E. Pajewskiej, Szczecin: Wyd. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2017, s. 189-201.

³² C. Garitaonandia, M.A. Casado, *Television To Save a Language and a Culture: The Basque Case*. In: *Community Media. International Perspectives*. L.K. Fuller (Ed.), New York 2007, pp. 139-150.

określonych pojęć, składni, kontekstów w życiu codziennym mieszkańców regionów autonomicznych. W artykule tym zaprezentowane zostały także rozwiązania prawne dotyczące zarządzania nadawcami publicznymi w trzech wybranych regionach. Punktem odniesienia tych analiz były modele opisane przez D.C. Hallina i P. Manciniego: rządowy, profesjonalny, parlamentarny lub proporcjonalnej reprezentacji oraz obywatelski lub korporacyjny³³, wcześniej charakteryzowane w podobny sposób także przez Petera Humphreysa³⁴. Nadawcy publiczni w regionach autonomicznych są trwałym elementem struktury systemu medialnego w Hiszpanii. O ile w latach 80. XX wieku nie wszystkie władze regionalne decydowały się na organizację tego rodzaju nadawczości, to już w XXI wieku znacząca większość regionów dysponowała własnymi środkami komunikowania masowego o charakterze publicznym. Wyniki tych analiz spowodowały, że postanowiłam w 2017 roku rozpocząć badania o charakterze porównawczym pomiędzy wspólnotami autonomicznymi w Hiszpanii, w zakresie działalności medialnej. Efektem końcowym tego projektu jest monografia pt. *Publiczni nadawcy w regionach autonomicznych Hiszpanii. Między misją a polityką*, wskazana jako osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy. Publikacja ta została szczegółowo omówiona w punkcie 4. Temat ten ewoluował od 2017 roku. Zanim sformułowałam ostateczne pytania badawcze, a następnie wnioski, publikowałam wyniki analiz w czasopiśmie naukowych i rozdziałach w monografiach zbiorowych. Część tych artykułów została już tutaj przedstawiona. W nurt badań nad systemem medialnym wpisuje się także tekst, nad którym pracowałam wraz z Katarzyną Brzozą, pt. *Równość płci w ustawodawstwie medialnym. Przypadki Hiszpanii i Polski*³⁵. Artykuł jest efektem dyskusji naukowych, jakie udało nam się przeprowadzić z prof. Margaritą Antón Crespo w trakcie wizyty na Uniwersytecie Valladolid w Hiszpanii. Wątki związane z działalnością mediów w regionach autonomicznych podejmuję również w publikacji pt. *System mediów w Hiszpanii: różnice regionalne*³⁶. Dzięki porównaniu różnych danych statystycznych³⁷, dotyczących popularności poszczególnych typów mediów wśród mieszkańców regionów, można dostrzec kształtujące się różnice – w niektórych wspólnotach częściej korzysta się z mediów audiowizualnych, w innych czytelnictwo prasy ma

³³ D.C. Hallin, P. Mancini, *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics (Communication, Society and Politics)*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. DOI:10.1017/CBO9780511790867.

³⁴ P. Humphreys, *Mass Media and Media Policy in Western Europe*. Manchester: Manchester University Press, 1996.

³⁵ D. Głuszek-Szafranec, K. Brzoza, *Równość płci w ustawodawstwie medialnym. Przypadki Hiszpanii i Polski*, „Studia Medioznawcze” 2019, nr 2, s. 173-187. DOI: <https://doi.org/10.33077/uw.24511617.ms.2019.2.93>.

³⁶
³⁷ Głównym źródłem danych na temat odbiorców prasy, radia, telewizji i Internetu na rynku hiszpańskim są coroczne raporty Marco General de los Medios en España (EGM), a także monitoring czytelnictwa prasy Oficina de Justificación de la Difusión (OJD).

wyższe wskaźniki lub zwiększony jest dostęp do mediów internetowych. Wskazuje to zarówno na różnorodną strukturę samego systemu medialnego Hiszpanii, jak i odmiennosć rynków regionalnych, które w różnym stopniu są rozwinięte pod względem oferty medialnej i sposobów korzystania z niej.

Nurt badań związanych z systemami medialnymi zamykają na tym etapie dwa teksty, charakteryzujące działalność mediów w Niemczech i w Hiszpanii, które w sposób szczegółowy wyjaśniają podstawowe mechanizmy zachodzące na rynkach medialnych tychże państw, zamieszczone w *The SAGE International Encyclopedia of Mass Media and Society*.³⁸ W obu tych rozdziałach dokonałam syntezy na temat współczesnej działalności prasy, radia i telewizji oraz nowych mediów w Republice Federalnej Niemiec oraz osobno w Królestwie Hiszpanii, osadzając je w kontekście dotychczasowych typologii systemów medialnych oraz wskazując na procesy determinujące zmiany w perspektywie czasowej.

b) powiązania między mediami a polityką

Kolejny nurt moich zainteresowań badawczych dotyczy relacji, jakie zachodzą pomiędzy mediami a polityką. Pojawiają się w tym nurcie dwa główne zjawiska, wzajemnie ze sobą sprzężone, tj. mediatyzacji polityki i polityzacji mediów. Wpływ polityki na media można było również zaobserwować w badaniach nad systemem medialnym, ponieważ czynnik polityczny jest jednym z kluczowych, wpływających na kształt i strukturę danego systemu, a niejednokrotnie ofertę medialną i jakość dziennikarstwa. System polityczny również wpływa na przyjmowane regulacje prawne, które były głównym punktem analizy w przedstawionych wcześniej publikacjach na temat hiszpańskiego systemu medialnego.

Zainteresowania związane z relacjami między mediami a polityką są także efektem kilkuletniej (2016-2020) współpracy w ramach projektu realizowanego zespołowo, pt. *Powiązania pomiędzy elitami sfery mediów i polityki w Polsce w perspektywie doświadczeń niemieckich* (Narodowe Centrum Nauki, Opus 10, 2015/19 / B / HSS / 00429), kierowanego przez dr hab. Zbigniewa Oniszczyka, prof. UŚ. W projekcie tym brałam aktywny udział poprzez przygotowanie wniosku do konkursu, a także klucza kategoryzacyjnego (wraz z K. Brzozą-Kolorz i P. Szostok-Nowacką) oraz ankiety, wywiadów pogłębionych i opracowania wyników (z pozostałymi Członkami Zespołu), ponadto, współredagowałam monografię końcową (ze Z. Oniszczykiem i M. Wielopolską-Szymurą) pt. *The Elites of the Media versus*

³⁸ D. Głuszek-Szafraniec, *Germany*. In: *The SAGE International Encyclopedia of Mass Media and Society*. Edited by: Debra L. Merskin. Thousand Oaks: SAGE Publications Inc., 2020. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781483375519.n267>, pp. 672-676; D. Głuszek-Szafraniec: *Spain*. In: *The SAGE International Encyclopedia of Mass Media and Society*. Edited by: Debra L. Merskin. Thousand Oaks: SAGE Publications Inc., 2020. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781483375519.n636>, pp. 1646-1648

*the Elites of Politics in Poland*³⁹. W monografii tej jestem również autorką rozdziału na temat modelu dziennikarstwa politycznego, jaki wyłania się z analizy zawartości tygodników opinii w Polsce. Badania przeprowadzono wówczas na próbie 11 tys. odrębnych jednostek publikacji, z czego samodzielnie zakodowałam 1408. W projekcie zajmowałam się również przygotowaniem pytań do ankiety i wywiadów pogłębionych, a także pracami administracyjnymi, związanymi z realizacją projektu (jestem redaktorem wniosku w systemie OSF, zatem przygotowywałam wszystkie raporty końcowe z projektu). Stosując analizę zawartości udało mi się pokazać, jakie cechy wykazuje współczesne dziennikarstwo opiniotwórcze w Polsce, w jakim stopniu dziennikarze ujawniają swoje opinie na łamach poszczególnych tygodników oraz jaką rolę dziennikarze i politycy przypisują sobie wzajemnie⁴⁰. W monografii wieńczącej projekt jestem również autorką całościowej syntezy wyników poszczególnych Badaczy Zespołu w rozdziale końcowym, który prezentuje cechy charakterystyczne zarówno polskiego dziennikarstwa opiniotwórczego, kultury politycznej, jak i powiązań, jakie tworzą się pomiędzy środowiskiem medialnym a politycznym⁴¹. Wyniki tych badań były publikowane na bieżąco, w miarę zbierania kolejnych danych i realizacji etapów projektu. Pierwszym tekstem, którego jestem współautorką (wraz z K. Brzozą-Kolorz i P. Szostok-Nowacką), jest artykuł pt. *Upolitycznienie przekazu prasowego w wybranych polskich tygodnikach opinii. Wstępny raport z badań*⁴². W tekście tym zaprezentowane zostały wyniki analizy zawartości prasy opinii w odniesieniu do poszczególnych kategorii klucza kategoryzacyjnego. W sposób całościowy przedstawiono najważniejsze wnioski wynikające z danych ilościowych. W artykule tym przygotowałam przede wszystkim pole teoretyczne badań, osadzając rozważania na temat dziennikarstwa w typologiach dotyczących systemów medialnych na świecie (Hallin, Mancini 2004), ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowo-Wschodniej⁴³. Wyniki badań doprowadziły również do wnioskowania, iż polski

³⁹ *The Elites of the Media versus the Elites of Politics in Poland*, Series: Studies in Communication and Politics, Edited. Z. Oniszczyk, D. Głuszek-Szafranec and M. Wielopolska-Szymura (Eds.), Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang, 2020. DOI:https://doi.org/10.3726/b16282.

⁴⁰ D. Głuszek-Szafranec, *Political Journalism in Poland The Coverage of Politics and Journalism in Opinion Press*. In: *The Elites of the Media versus the Elites of Politics in Poland*, Series: Studies in Communication and Politics, Z. Oniszczyk, D. Głuszek-Szafranec and M. Wielopolska-Szymura (Eds.), Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang, 2020, pp. 25-43, DOI:https://doi.org/10.3726/b16282.

⁴¹ D. Głuszek-Szafranec, *Conclusions: Media and Politics in Poland – A Model of Mutual Relations*. In: *The Elites of the Media versus the Elites of Politics in Poland*, Series: Studies in Communication and Politics, Z. Oniszczyk, D. Głuszek-Szafranec and M. Wielopolska-Szymura, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang, 2020, pp. 131-139. DOI:https://doi.org/10.3726/b16282.

⁴² K. Brzoza, D. Głuszek-Szafranec, P. Szostok, *Upolitycznienie przekazu prasowego w wybranych polskich tygodnikach opinii. Wstępny raport z badań*, „Political Preferences” 2017 vol. 16, s. 81-106.

⁴³ B. Dobek-Ostrowska, *Między politologią i komunikologią. Razem czy osobno? Przypadek studiów porównawczych nad relacjami polityki i mediów w Europie Środkowo-Wschodniej*, „Politeja”, nr 36, 2015, s. 27-49.

system medialny po 2015 roku zaczął zmierzać od modelu liberalno-hybrydowego w kierunku modelu mediów upolitycznionych, reprezentowanych przez takie kraje jak: Bułgaria, Chorwacja, Węgry, Rumunia i Serbia. Wątkiem, który również był podejmowany we wspomnianym projekcie, była kwestia rzetelności dziennikarskiej i paralelizmu politycznego redakcji polskich tygodników opinii. W odniesieniu do kampanii wyborczej, która w badanym 2015 roku miała miejsce dwukrotnie, temat ten był przedmiotem rozważań w artykułach (we współautorstwie) pt. *Wieszczenie „finis Poloniae”, czyli jak relacjonowano wybory parlamentarne 2015 w polskich tygodnikach opinii*⁴⁴ oraz *Izobrazenie parlamentskih vyborov 2015 goda v Pol'skih zurnalah mnenij v kontekste gipotezisa povestki dna*⁴⁵. W obu przypadkach znów byłam odpowiedzialna za opracowanie ram teoretycznych oraz brałam udział we wnioskowaniu na temat wyników badań. Jako punkt odniesienia posłużyły nam koncepcje Blumlera i Gurevitcha⁴⁶ na temat powiązań mediów i polityki, a także teoria agenda-setting McCombsa⁴⁷. Pojęciem, do którego często należało się również odwoływać w analizie polskiego dziennikarstwa, był paralelizm polityczny Hallina i Manciniego. We wszystkich przypadkach brałam czynny udział w przygotowaniu metodologii badań oraz klucza kategoryzacyjnego, a także jestem współautorką konkluzji. W ramach współpracy z dr Katarzyną Brzozą-Kolorz i dr hab. Patrycją Szostok-Nowacką, prof. UŚ powstała monografia pt. *„Cóż tam, panie, w polityce?” Czyli o wzajemnym postrzeganiu dziennikarzy i polityków w mediach*⁴⁸, w której dokonaliśmy syntezy wyników badań w ramach analizy zawartości pod względem ilościowym i jakościowym (Pisarek 1983, Krippendorf 2004). W tym przypadku byłam autorką części dotyczących kształtowania świadomości odbiorców mediów, kultury dziennikarskiej, określenia współzależności między politykami a dziennikarzami, stanu badań nad polskim systemem medialnym, wniosków końcowych i kierunków dalszych badań, a także współautorką metodologii, klucza kategoryzacyjnego, doboru niektórych przypadków do analizy jakościowej oraz wnioskowania w części analitycznej. Zajmowałam się także stroną redakcyjno-edytorską przedsięwzięcia.

⁴⁴ K. Brzoza, D. Głuszek-Szafraniec, P. Szostok-Nowacka, *Wieszczenie „finis Poloniae”, czyli jak relacjonowano wybory parlamentarne 2015 w polskich tygodnikach opinii*. W: *Język a media : wzory komunikacji we współczesnych mediach*. Kraków : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2018, s. 99-115.

⁴⁵ K. Brzoza, D. Głuszek-Szafraniec, P. Szostok, *Izobrazenie parlamentskih vyborov 2015 goda v Pol'skih zurnalah mnenij v kontekste gipotezisa povestki dna*. W: *Medijnye strategii sovremennogo mira: materialy odinnadcatoj mezhdunarodnoj naucno-praktičeskoj konferencii* (Soci, 1-4 noabra 2017).

⁴⁶ J.G. Blumler, M. Gurevitch, *The Crisis of Public Communication*. London-New York, 1995.

⁴⁷ M. McCombs, *Ustanawianie agendy. Media masowe i opinia publiczna*, Kraków 2008.

⁴⁸ K. Brzoza-Kolorz, D. Głuszek-Szafraniec, P. Szostok-Nowacka, *„Cóż tam, panie, w polityce?” Czyli o wzajemnym postrzeganiu dziennikarzy i polityków w mediach*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2019.

Tematyka dotycząca zjawisk mediatyzacji i polityzacji podejmowana była przede mnie również w innych artykułach, w których starałam się wykazać wpływ zjawiska celebrytyzacji na kreowany obraz kandydatów na prezydenta w kontekście komunikowania politycznego (badania analizy zawartości popularnych portali plotkarskich pod kątem kreowania wizerunku kandydatów w wyborach)⁴⁹, roli mediatyzacji w komunikowaniu się polityków z obywatelami (wpływ na popularność partii Podemos osoby lidera Pablo Iglesiasa i jego projektów w mediach internetowych)⁵⁰, czy specyfiki działalności mediów audiowizualnych w Polsce w trakcie kampanii wyborczej (dostęp do anteny przez poszczególne partie polityczne i polityków oraz działalność KRRiT)⁵¹.

c) medialne obrazy rzeczywistości – badania empiryczne

Trzeci nurt moich dotychczasowych zainteresowań dość trudno rozdzielić od pozostałych obszarów badawczych, ze względu na fakt, że metodologia medioznawcza mocno związana jest z badaniem obrazów rzeczywistości przedstawianej w mediach. Ten nurt wyodrębniam jednak ze względu na fakt, że głównym spoiwem była tutaj metoda badawcza, a nie temat relacjonowany przez media.

Brałam zatem udział w trzech dodatkowych projektach (oprócz wymienionych wcześniej przykładów), w których nacisk położony był na badania ilościowo-jakościowe z wykorzystaniem analizy zawartości mediów. Pierwszy projekt (w latach 2015-2016), którym kierowała dr hab. Patrycja Szostok-Nowacka, prof. UŚ, dotyczył relacjonowania przez periodyczną prasę opiniotwórczą Polski, Niemiec i Rosji konfliktu na Ukrainie od czasu Majdanu do wyborów prezydenckich. W projekcie tym zajmowałam się analizą zawartości niemieckich publikacji („Der Spiegel”, „Focus”) i opracowałam części dotyczące charakterystyki niemieckiego rynku prasowego (tutaj pojawiały się także wątki na temat sympatii prasy niemieckiej, komunikowania publicznego oraz niemieckiego systemu medialnego)⁵². Badania te miały interdyscyplinarny kontekst, ponieważ osadzone zostały w

⁴⁹ D. Głuszek-Szafraniec, *Celebrytyzacja polityki w czasie kampanii w 2015 roku*. W: *Oblicza kampanii wyborczych 2015 roku*. M. Kulakowska, P. Borowiec, P. Ścigaj (red). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2016, s. 381-392.

⁵⁰ D. Głuszek-Szafraniec, *Hiszpańska partia Podemos a mediatyzacja polityki*. „Politeja” nr 4(49)/2017, Kraków, s. 379-394.

⁵¹ M. Koleczyński, D. Głuszek-Szafraniec, *Television in the 2015 Electoral Campaign in Poland*. W: M. Koleczyński, M. Myśliwiec, M.J. Pérez del Pozo, *2015 – Elections in Poland and Spain and their consequences*. Opava: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2017, s. 65-79.

⁵² D. Głuszek-Szafraniec, D. Guzek, P. Szostok, *Obraz wydarzeń na Majdanie w polskich, rosyjskich i niemieckich tygodnikach opinii*. W: *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski: aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze oraz społeczne*, K. Czornik, M. Łakomy, M. Stolarczyk (red.), Katowice 2015, s. 165-194.

P. Szostok, D. Głuszek-Szafraniec, D. Guzek, *Media Diplomacy and the Coverage of the Ukrainian Conflict in German, Polish and Russian Magazines*, In: Mervi Pantti (Ed.), *Media, Communication Power and the Ukraine*

literaturze poświęconej stosunkom międzynarodowym⁵³. W trzech publikacjach z tego projektu byłam odpowiedzialna za warstwę teoretyczną badań, a także brałam udział w konstruowaniu kluczy kategoryzacyjnych, gromadzeniu materiału badawczego i jego kodowania, metodologii i wnioskowaniu.

Kolejny projekt, kierowany przez dr hab. Damiana Guzka, prof. UŚ (2014-2015), dotyczył obrazu ustąpienia papieża Benedykta XVI i wyboru papieża Franciszka na Stolicę Apostolską w prasie codziennej Polski, Niemiec i Rosji. Efektem prac była wspólna monografia⁵⁴. Włączyłam się w ten projekt poprzez zakodowanie niemieckich artykułów z prasy codziennej („Die Welt”, „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, „Süddeutsche Zeitung”, „Bild-Zeitung” – ponad 500 publikacji) oraz analizę ilościowo-jakościową, a także wnioskowanie na temat specyfiki dziennikarstwa niemieckiego na tle innych przypadków.

Obraz religii, a właściwie pluralizmu religijnego oraz wolności wyznania były z kolei tematem publikacji, w których przeprowadziłam zarówno analizę jakościową, jak i ilościową na potrzeby projektu zespołowego pod kierownictwem prof. Zdzisława Macha z Uniwersytetu Jagiellońskiego (2013-2016) pt. *Miejsce religii w sferze publicznej. Tożsamość religijna w wieloreligijnych regionach Europy Środkowo-Wschodniej na podstawie wybranych regionów Polski, Ukrainy i Słowacji* (Narodowe Centrum Nauk, Opus 6, 2012/07 / B / HS6 / 02509). Moje badania dotyczyły dyskursu na łamach polskiej prasy codziennej na temat obecności krzyża w miejscach publicznych oraz nauczania religii w szkołach⁵⁵, osadzone były w ramach teorii socjologicznych (przede wszystkim koncepcji sfery publicznej J. Habermasa, ujmowanej jako intersubiektywnego życia społecznego, nieskrępowanej wymiany poglądów)⁵⁶ i medioznawczych. Przygotowałam również teksty prezentujące wyniki badań nad prasą regionalną Śląska Cieszyńskiego na temat reprezentacji różnych religii na łamach tygodnika

Conflict: Narratives and Practices of War in a Hybrid Media Environment, New York: Peter Lang, 2016, s. 157-170.

P. Szostok, D. Głuszek-Szafraniec, D. Guzek, *Wybory prezydenckie na Ukrainie w przekazach polskich, rosyjskich i niemieckich czasopism opinii*. W: M. Koleczyński (red.), *Polskie wybory 2014-2015. Kontekst krajowy i międzynarodowy – przebieg rywalizacji – konsekwencje polityczne*, Tom 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego 2017, s. 408-427.

⁵³ Z. Brzezinski, *Strategic vision: America and the crisis of global power*. New York: Basic Books, 2012.

⁵⁴ D. Guzek, P. Szostok, D. Głuszek-Szafraniec, *Medialna abdykacja. Od ustąpienia Benedykta XVI do wyboru papieża Franciszka. Analiza wydarzeń medialnych w publikacjach prasy niemieckiej, polskiej i rosyjskiej*. Katowice: Wydawnictwo „Śląsk”, 2015.

⁵⁵ M. Kozub-Karkut, D. Głuszek-Szafraniec, *Miejsce krzyża w przestrzeni publicznej - analiza wybranych debat*. „Studia Religioznawcze” 2016, Tom 48, Nr 1, s. 45-64.

D. Głuszek-Szafraniec, *Nauczanie religii w szkole w Polsce – Analiza wybranych debat medialnych*. „Politeja” nr 1(46), 2017, s. 265-282.

⁵⁶ J. Casanova, *Religie publiczne w nowoczesnym świecie*, Kraków 2005; J. Habermas, *Strukturalne przeobrażenia sfery publicznej*, Warszawa 2008.

„Głos Ziemi Cieszyńskiej”. Zostały złożone do monografii zbiorowej wieńczącej projekt, która ma ukazać się nakładem wydawnictwa Peter Lang.

Według Google Scholar mój dorobek był cytowany 31 razy, h-indeks=3 (cytowania od 2015 roku – 30).

Zaangażowanie naukowe i współpraca międzynarodowa:

Moje zaangażowanie naukowe realizuję jako prelegentka na konferencjach naukowych i różnego rodzaju spotkaniach dyskusyjnych. Czynny udział z wystąpieniami został wyodrębniony w wykazie osiągnięć naukowych i artystycznych cz. II pkt. 7. Uczestnictwo w kilkudziesięciu konferencjach i możliwość polemiki, a także współpraca i konsultacje formalne i nieformalne z badaczami podejmującymi się tematyki śródziemnomorskiej wpłynęły na ostateczny kształt monografii pt. *Publiczni nadawcy w regionach autonomicznych Hiszpanii. Między misją a polityką*. Od 2014 roku współpracuję i konsultuję się z prof. Marią Pérez del Pozo z Uniwersytetu Complutense. Jej pierwsza wizyta w Katowicach i rozmowy na temat kryzysu w mediach hiszpańskich zaowocowały moim wyjazdem na Uniwersytet Complutense w Madrycie. Przy okazji wykładów dla studentów hiszpańskich, odbyłam kwerendę na Wydziale Informacji (Facultad de Ciencias de la Información). Kontakty z prof. Marią Pérez del Pozo zaowocowały także jej współpracą z redakcją czasopisma „Political Preferences”, w którym pełniłam funkcję sekretarza. Ponadto, zaangażowałam się w projekt polsko-hiszpański, na temat kampanii wyborczych w obu krajach, czego efektem była wspólna monografia pt. *2015 – Elections in Poland and Spain and their consequences* pod red. M. Koleczyńskiego, M. Myśliwiec i M.J. Pérez del Pozo (Opava 2017). Współpraca z Marią Pérez del Pozo doprowadziła do jej kolejnych wizyt na Wydziale Nauk Społecznych UŚ w latach 2018 i 2020 (ta druga wizyta miała charakter online), które organizowałam i pilotowałam.

W 2017 roku na konferencji Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UŚ obecna była prof. Margarita Antón Crespo z Uniwersytetu Valladolid. Dzięki rozmowom i konsultacjom, które wówczas przeprowadziłam z Panią Profesor, wiosną 2018 roku odwiedziłam Uniwersytet Valladolid w ramach programu Erasmus +. Prowadziłam wówczas zajęcia dla hiszpańskich studentów i odbyłam kwerendę biblioteczną. Odbyłam również wizytę studyjną w redakcji najstarszego dziennika regionalnego w Hiszpanii „El Norte de Castilla”, który należy do najpoczytniejszych tytułów prasy regionalnej. Wizyta w redakcji i rozmowy z redaktorem Antonio F. Garcíą Encinasem uświadomiły mi, jak istotnym elementem rynku medialnego Hiszpanii są media regionalne oraz jak wysoka jest ich pozycja wśród kanałów komunikacji w poszczególnych wspólnotach autonomicznych. Opieka merytoryczna prof. Margarity Antón Crespo w trakcie wizyty w Valladolid stała się impulsem do napisania artykułu na temat

ustawodawstwa medialnego w Polsce i Hiszpanii w kontekście równouprawnienia kobiet i mężczyzn⁵⁷. Ponadto, od 2000 roku jestem w stałym kontakcie z dr Laiene Anabitarte Gonzalez z Uniwersytetu Kraju Basków (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea), która wielokrotnie służyła mi pomocą jako konsultantka w kwestiach dotyczących Kraju Basków.

W 2018 roku uczestniczyłam w panelu dyskusyjnym pt. „Śródziemnomorski model zmian w państwie”, dedykowanym krajom śródziemnomorskim, który skupiał badaczy polskich zajmujących się kwestiami politycznymi i medialnymi Włoch i Hiszpanii. Moje wystąpienie było poświęcone wówczas czynnikom charakteryzującym hiszpański model mediów. Panel ten odbył się w ramach IV Ogólnopolskiego Kongresu Politologii w Lublinie (wykaz osiągnięć cz. II pkt 7).

We wrześniu 2020 roku brałam udział w Pierwszym Ogólnopolskim Sympozjum Katalonistycznym, organizowanym przez Pracownię Studiów Katalońskich Uniwersytetu Jagiellońskiego, na którym również wygłosiłam referat na temat mediów publicznych w Katalonii i miałam okazję dyskutować ze specjalistami, zajmującymi się wątkami katalońskimi w różnych obszarach nauki.

Pełniłam również rolę recenzenta w czasopismach naukowych: „Prawo i Polityka”, „Poliarchia”, „Political Preferences” (już po odejściu z Redakcji), „Pogranicze. Polish Borderlands Studies”, „Przegląd Sejmowy”, „Zeszyty Prasoznawcze” (wykaz osiągnięć cz. II pkt 13). Większość tych artykułów dotyczyła szeroko pojmowanej tematyki hiszpańskiej. Zostałam również poproszona o wydanie opinii na temat pracy dyplomowej pt. *El papel modelador de los padres ante la experiencia televisiva de los hijos* (Rola moderująca rodziców wobec doświadczeń telewizyjnych dzieci), napisanej pod kierunkiem prof. José Martíneza-de-Toda w Pontificia Universitá Gregoriana w Rzymie w 2006 roku. Autor/ka pracy ubiegała się o nostryfikację dyplomu w Polsce.

Brałam udział w kilku zespołowych projektach naukowych. W latach 2014-2015 był to projekt finansowany ze środków Uniwersytetu Śląskiego pod kierownictwem dr hab. Damiana Guzka, prof. UŚ – *Medialna abdykacja. Od ustąpienia Benedykta XVI do wyboru Franciszka*. Następnie w latach 2015-2016 pracowałam w zespole pod kierunkiem dr hab. Patrycji Szostok-Nowackiej, prof. UŚ nad obrazem medialnym konfliktu ukraińskiego. Projekt również był finansowany ze środków UŚ. W latach 2013-2016 byłam wykonawcą w projekcie, finansowanym przez NCN, który skupiał badaczy z Polski i Ukrainy – *Miejsce religii w sferze*

⁵⁷ D. Głuszek-Szafranec, K. Brzoza, *Równość płci w ustawodawstwie medialnym. Przypadki Hiszpanii i Polski*, „Studia Medioznawcze” 2019, nr 2, s. 173-187.

publicznej. *Tożsamość religijna w wieloreligijnych regionach Europy Środkowo-Wschodniej na podstawie wybranych regionów Polski, Ukrainy i Słowacji* (2012/07 / B / HS6 / 02509). Projektem kierował prof. Zdzisław Mach (Uniwersytet Jagielloński), a grant realizowany był w Wyższej Szkole Administracji w Bielsku-Białej. W latach 2016-2020 byłam wykonawcą w kolejnym projekcie finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki, pt. *Powiązania pomiędzy elitami sfery mediów i polityki w Polsce w perspektywie doświadczeń niemieckich* (2015/19 / B / HSS / 00429). Kierownikiem był dr hab. Zbigniew Oniszczyk, prof. UŚ. Pełniłam tutaj również rolę redaktora wniosku. Zespół pochodził z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

W 2018 roku udało mi się sformować międzynarodowy zespół badaczy w celu złożenia wniosku w konkursie Polsko-Niemieckiej Fundacji Nauki. Przedmiotem badań miał być polski i niemiecki rynek prasowy i rola prasy opiniotwórczej w komunikowaniu publicznym na temat najnowszych stosunków polsko-niemieckich: *Kontinuität oder Wandel? Das Medienbild der deutsch-polnischen Beziehungen in Qualitätspresse von Deutschland und Polen* (Ciągłość czy zmiana? Obraz medialny relacji polsko-niemieckich w prasie opiniotwórczej Polski i Niemiec). Przy opracowaniu wniosku współpracowałam m.in. z dr Anke Offerhaus z Zentrum für Medien-, Kommunikations- und Informationsforschung na Uniwersytecie w Bremie (Republika Federalna Niemiec). W 2020 roku zostałam aktywnym członkiem zespołu przygotowującego wniosek grantowy w konkursie europejskim Horizon 2020 - Research and Innovation Framework Programme (H2020-SwafS-2020-1, no. 101006205). Projekt pt *Industrial heritage for Responsible Research and Innovation towards local development in the peripheral Europe*, dotyczył m.in. rewitalizacji w różnych obszarach siedmiu regionów europejskich, które mają za sobą doświadczenia intensywnej industrializacji w XIX i XX wieku. Liderem sformowanego konsorcjum był Uniwersytet w Walencji (wykaz partnerów znajduje się w wykazie osiągnięć naukowych cz. II pkt. 14). Od kwietnia 2020 roku prowadzę badania w międzynarodowym zespole badaczy z Włoch, Francji, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Czech na temat skutków społecznych pandemii Covid-19: *Pandemic Emergency in Social Perspective. Evidence from a large Web-survey research*. Projekt kierowany jest przez dr Linde Lombi, Università Cattolica di Milano oraz dr Marco Terraneo, Università Milano-Bicocca z Włoch. Efektem tego projektu są badania porównawcze. Wyniki będą publikowane w kooperacji z innymi badaczami w czasopiśmie międzynarodowych (w przygotowaniu numer tematyczny dla czasopisma „Frontiers in Public Health”, <https://www.frontiersin.org/journals/public-health>).

Jestem członkiem sekcji Komunikacji Międzykulturowej i Komunikowania Międzynarodowego Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Współpracowałam z dr

hab. prof. UW r Magdalena Ratajczak (Uniwersytet Wrocławski) przy numerze specjalnym sekcji, poświęconym komunikowaniu międzynarodowemu („Political Preferences” nr 16/2017). Na zaproszenie dr hab. Agnieszki Waleckiej-Rynduch brałam udział w panelu dyskusyjnym Ośrodka Badań nad Mediami (którego jestem członkiem) przy Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie w ramach III Ogólnopolskiego Kongresu Politologicznego z referatem pt. *Fenomen hiszpańskiej partii Podemos – czyli jak z lokalnej telewizji dostać się do Brukseli*.

Dwukrotnie wyjeżdżałam w ramach programu Erasmus + do Hiszpanii (Universidad Complutense, Universidad Valladolid), gdzie prowadziłam wykłady dla studentów kierunków dziennikarskich i komunikacji na temat polskiego systemu medialnego. Byłam współorganizatorem konferencji i spotkań naukowych (wykaz cz. II pkt. 8) oraz w latach 2017-2020 pełniłam funkcję Sekretarza Redakcji w czasopiśmie „Political Preferences” (<https://www.journals.us.edu.pl/index.php/PP/about>; 9 pkt MNiSW, od 2019 – 20 pkt). W tamtym czasie czasopismo cieszyło się bardzo dobrą opinią w środowisku politologicznym ze względu na jakość (indeksowane m.in. w bazie ERIH plus) oraz sprawną organizację procesu recenzyjno-wydawniczego i umiędzynarodowienie zespołu recenzyjnego, który udało mi się pozyskać do współpracy: m.in. prof. Marię José Pérez del Pozo z Universidad Complutense (Hiszpania) oraz prof. António Hortę Fernandes z Universidade Nova de Lisboa (Portugalia).

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę:

Jako pracownik naukowo-dydaktyczny prowadziłam szereg przedmiotów z zakresu nauk o polityce, nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz pokrewnych dyscyplin. Ponieważ zatrudniona byłam w aż trzech instytucjach w trakcie swojej dotychczasowej kariery dydaktyczno-naukowej, nauczałam m.in. międzynarodowych stosunków politycznych, integracji europejskiej, komunikacji międzynarodowej i politycznej, ochrony własności intelektualnej, historii stosunków międzynarodowych, współczesnych systemów politycznych, bezpieczeństwa informacji, dyplomacji, populistycznych zagrożeń dla demokracji, porównawczego prawa konstytucyjnego państw UE, nauki o państwie, ruchu turystycznego na Półwyspie Iberyjskim, roli mediów w konfliktach międzynarodowych, teorii wywiadu i tajnych służb na świecie, bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego, regionalizmu Hiszpanii, współczesnych systemów medialnych na świecie, komunikowania się w organizacji, negocjacji, komunikowania zespołowego, pluralizmu mediów w Hiszpanii, relacji mediów i polityki w Hiszpanii, mediów mikronacjonalizmów i etnomediów. W swojej pracy

dydaktycznej wykorzystuję różne platformy wspierające proces nauczania interaktywnego, m.in. Mentimeter, MS Teams, Discord.

Zarówno w Wyższej Szkole Handlowej, jak i w Wyższej Szkole Administracji prowadziłam seminaria licencjackie i magisterskie i wypromowałam kilkunastu dyplomantów. Od roku 2014 na Uniwersytecie Śląskim również prowadzę seminaria licencjackie. Wypromowałam do tej pory 58 osób, zrecenzowałam 116 prac licencjackich i magisterskich. Zachęcam moich seminarzystów do prowadzenia badań empirycznych w ramach metodologii medioznawczej.

W ramach działalności dydaktycznej pełniłam również funkcję tutora dla studentki studiów międzywydziałowych (międzyobszarowych), Zuzanny Waleczek. Efektem rozwijania pasji naukowych studentki i moich własnych jako opiekuna była wspólna publikacja artykułu naukowego pt. *Media w hiszpańskiej Wspólnocie Autonomicznej Galicji. Proces degalicyzacji mediów* w „Zeszytach Prasoznawczych” (T. 59 nr 3(227), 2016, 529-545).

W 2019 roku zostałam promotorem pomocniczym mgr Anny Rubaj, która rozpoczęła przygotowanie pracy pt. *Internetowa komunikacja polityczna w Polsce w kontekście agendy tematów i jej twórców*. Konsultowano ze mną przede wszystkim podłoże teoretyczne pracy, związane z głównymi nurtami badawczymi we współczesnym komunikowaniu politycznym, doborem literatury obcojęzycznej, a także metod i narzędzi mogących ułatwić przeprowadzenie analizy. Doktorantka aktualnie pod moją opieką kontynuuje część empiryczną swojej pracy.

Ze względu na kompetencje językowe często podejmuję się pośredniczenia w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej z różnymi ośrodkami naukowymi. W 2018 roku obsługiwałam wizytę na Uniwersytecie Śląskim prof. Marii Peréz del Pozo z Uniwersytetu Complutense w Madrycie (Hiszpania), również kolejny raz w 2020 roku (w ramach zajęć online), a także prof. Ireny Zavrl z Fachhochschule w Burgenlandzie (Austria). Obsługa polegała na tłumaczeniach na język hiszpański i niemiecki procedur kształcenia i oceniania na UŚ, systemu platform e-learningowych oraz organizacji zajęć ze studentami. Dzięki tej ostatniej współpracy z Austrią zostały podjęte kroki w celu uruchomienia międzynarodowego programu dla studentów studiów doktoranckich (International Cooperative Cross-Border Interdisciplinary Doctoral Programme in Educational & Communication Sciences).

W ramach programu Erasmus + prowadziłam wykłady dla studentów dwóch uczelni partnerskich: w maju 2015 roku na Uniwersytecie Complutense w Madrycie, a w 2018 na Uniwersytecie Valladolid. Wykłady prowadziłam w języku hiszpańskim, przedstawiałam problemy działalności mediów w polskim systemie medialnym, powiązania elit politycznych i medialnych, a także kwestie paralelizmu politycznego w polskich mediach. Wśród studentów

hiszpańskich problematyka ta wzbudzała duże zainteresowanie ze względu na podobieństwa występujące w polskim i hiszpańskim systemie medialnym, a także na specyficzną rolę mediów katolickich. Innym tematem interesującym zagranicznych studentów była polska szkoła reportażu, zainicjowana przez Ryszarda Kapuścińskiego. W marcu 2020 roku otrzymałam potwierdzenie zaproszenia na wyjazd szkoleniowy na Universidad Complutense, jednak z powodu pandemii wyjazd ten został przesunięty na kolejny rok.

Moja działalność organizacyjna i popularyzatorska obejmowała również uczestnictwo w pracach komisji oceniającej prace w ogólnopolskim konkursie „Olimpiada wiedzy o mediach”, odbywającej się co roku na Uniwersytecie Śląskim jako partnerze programu. Byłam również członkiem wydziałowej komisji rekrutacyjnej na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Od 2015 roku uczestniczyłam także w wakacyjnych obozach naukowych Międzywydziałowego Stowarzyszenia Dziennikarzy „Mosty” w Cieszynie. Studenci mają wówczas możliwość doskonalenia warsztatu dziennikarskiego pod okiem ekspertów z branż komunikacyjnych. Na zaproszenie organizatorów prowadziłam prelekcje i warsztaty dla uczestników obozu dziennikarskiego, m.in. na temat roli komunikacji zespołowej oraz umiejętności autoprezentacji.

W Wyższej Szkole Administracji, która była moim miejscem pracy w latach 2011-2013, pełniłam liczne dodatkowe funkcje. Byłam członkiem Uczelnianej Komisji ds. Jakości, członkiem Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych, członkiem Rady Bibliotecznej, członkiem zespołu ds. programowych kierunku stosunki międzynarodowe (od 2012, gdy pracowałam w WSA na umowę o dzieło).

Odbyłam również liczne staże i szkolenia, które wspomagały mój rozwój zawodowy, m.in. *Zarządzanie informacją i wykorzystywanie repozytoriów w dydaktyce nauk społecznych* (październik-grudzień 2017) (projekt w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego), *Eurostat – łatwy i darmowy dostęp do statystyk europejskich* (Katowice, 5.06.2012), *Wdrażanie programów kształcenia opracowanych zgodnie z założeniami KRR dla szkolnictwa wyższego*, seminarium bolońskie (Kraków, 25.03.2013), *Treści szkolenia w formule online* (Bielsko-Biała, luty 2012), *Zadania uczelni wynikające z aktualnych uregulowań prawnych dotyczących KRR dla szkolnictwa wyższego i systemów zapewnienia jakości kształcenia*, seminarium bolońskie (Bielsko-Biała 14.12.2011).

W okresie zatrudnienia (2007-2011) w Wyższej Szkole Handlowej w Krakowie, oprócz działalności dydaktycznej, podejmowałam się opieki naukowej nad studentami stosunków międzynarodowych (m.in. moi podopieczni zostali w 2011 roku laureatami Ogólnouczelnianej Sesji Kół Naukowych WSH w Krakowie).

W latach 2001-2007 pracowałam w firmie AplusC na stanowisku redaktora mediów niemieckojęzycznych przy produkcji szwajcarskich tygodników telewizyjnych dla wydawnictwa Ringier (później Ringier Axel Springer). W 2001 roku wyjechałam na kilkutygodniowe szkolenie do Zurychu (Szwajcaria) pod kierunkiem redaktorów z wydawnictwa Ringier, a następnie kontynuowałam pracę jako redaktor w Krakowie. Zajmowałam się wówczas koordynowaniem procesu produkcji tygodnika telewizyjnego „TR7” (później „TV-Star”), redagowaniem tekstów w języku niemieckim, pracą edytorską oraz kontaktami z redakcjami telewizji publicznych i komercyjnych w Niemczech, Austrii i Szwajcarii. Wcześniej, w roku 2000 odbyłam semestr letni studiów magisterskich na Uniwersytecie Georga Augusta w Getyndze (Republika Federalna Niemiec). Po powrocie zdałam egzamin Zentrale Mittelstufe Prüfung. W lutym 2001 roku odbyłam także staż w Departamencie Konsularnym Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, a jesienią ukończyłam Studium Biznesu przy Zakładzie Ekonomii Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Ze względu na moje doświadczenia redaktorskie od maja 2017 do stycznia 2020 pełniłam również funkcję Sekretarza Redakcji czasopisma „Political Preferences”.

1 lipca 2019 roku zostałam powołana na funkcję Zastępcy Pełnomocnika ds. organizacji Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej Wydziału Nauk Społecznych, a od 1 października 2019 roku pełnię funkcję Zastępcy Dyrektora Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Do moich obowiązków należy m.in. współpraca z Dyrektorem w zakresie: organizacji działalności badawczej w instytucie (m.in. opracowanie projektów finansowania i zasad działalności zespołów badawczych, kryteriów ich powoływania etc.), opracowania strategii rozwoju IDKM, monitorowania realizacji etapów wdrażania strategii, wypełniania przez pracowników Instytutu kryteriów ewaluacji, opracowywania parametrów oceny dyscypliny, raportowania rozwoju dyscypliny, monitorowania działalności zespołów badawczych itp. Od 14 października 2019 roku wchodzi także w skład Rady Naukowej Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Podsumowując, mój dorobek naukowy, zgromadzony po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, obejmuje: 4 monografie (3 we współautorstwie, jedna z nich jest zaktualizowaną częścią rozprawy doktorskiej), redakcję książki w języku angielskim (współredagowaną) oraz 2 wydania tematycznych numerów czasopisma „Political Preferences”, których byłam również współredaktorem, 8 artykułów opublikowanych w czasopiśmie naukowych (w tym 4 we współautorstwie), 19 rozdziałów w monografiach (w

tym 6 we współautorstwie). Wśród opublikowanych przeze mnie tekstów 7 było w języku angielskim (w tym 2 w wydawnictwie SAGE i 3 w wydawnictwie Peter Lang), 1 w języku rosyjskim. Brałam udział w kilkudziesięciu konferencjach, na których wygłosiłam 23 referaty, a w 2 byłam zaproszona jako dyskutant lub koreferent. Uczestniczyłam w 5 zespołowych projektach badawczych (jeden o charakterze międzynarodowym), w tym w 2 finansowanych ze środków NCN. Prace zespołowe, w które się angażuję, umożliwiają realizację większych projektów o charakterze porównawczym, dlatego też chętnie biorę w nich udział. Staram się, aby podejmowane przeze mnie aktywności wzajemnie się uzupełniały i stanowiły spójną całość analiz naukowych nad komunikowaniem masowym, polityką medialną i systemowym ujęciem działalności mediów, a jednocześnie przyczyniały się do rozwoju naukowego i osobistego.

W przyszłości planuję rozpoczęcie prac zespołowych nad podmiotowością w komunikacji, prezentacją sytuacji politycznej na Białorusi w mediach zagranicznych (będę odpowiedzialna za część niemiecką), analizę wyników badań projektu międzynarodowego *Pandemic Emergency in Social Perspective. Evidence from a large Web-survey research* i ich publikację, a także kontynuację moich dotychczasowych zainteresowań, tj. badań nad zmianami w systemie medialnym w Hiszpanii

Podpis wnioskodawcy